

2. Романів Л. В., Пішак О. В., Бойчук Р. Р. Культура безпеки, як складова базової культури особистості. *Молодий вчений : наук. журн.* 2017. № 3.1. С. 238–241.

3. Ситник Г. Безпека як категорія і функція державного управління. *Вісник НАДУ.* 2004. № 1. С. 350–357.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-419-1-16>

**DEFINITION OF THE CONCEPT
“ECONOMIC SECURITY OF THE STATE”**

**ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ
«ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ»**

Barlit V. R.

*Postgraduate Student at the Department
of Public Administration
and Land Management,
Classic Private University
Zaporizhia, Ukraine*

Барліт В. Р.

*аспірант кафедри публічного
управління та землеустрою
Класичного приватного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Відповідно до ЗУ „Про основи національної безпеки України” [1] економічна безпека – є складовою національної безпеки країни.

Як наголошують науковці: „ ... у найзагальнішому значенні під економічною безпекою варто розуміти найважливішу якісну характеристику економічної системи, що визначає її здатність забезпечувати незалежність національної економіки, її стабільність і стійкість, спроможність до постійного відновлення й самовдосконалення [2, с. 35].

Науковці підкреслюють, що поняття „економічна безпека” характеризується складною внутрішньою структурою, адже воно безпосередньо пов’язане зі станом стабільності держави, і, знаючи закономірність цього взаємозв’язку, можна діагностувати стан і направити певним чином розвиток держави, використовуючи ефективну модель державного управління. При нормальних умовах економічні загрози є зворотною стороною економічного виграшу й звичайною умовою діяльності в ринковому конкурентному середовищі [3, с.9]. Тобто, і навпаки, нестабільний стан в державі – негативно впливає на економічну безпеку, тим самим знижуючи конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, обмежуючи їх

доступ до фінансових, сировинних ресурсів, та порушуючи стабільні лінгвістичні зв'язки.

Економічна безпека національної економіки є вагомою складовою національної безпеки держави, саме тому її належний рівень забезпечує стійке та збалансоване процвітання держави у довгостроковій перспективі. У сучасних умовах глобалізації соціально-економічних систем спроможність держави щодо убезпечення населення та суб'єктів господарювання від будь-якого роду загроз, як внутрішніх так і зовнішніх, визначає здатність її до опору та рівень життєздатності країни у світовій системі господарювання [4].

Економічна безпека – є спроможністю національної економіки зберігати стійкість та невразливість до внутрішніх і зовнішніх загроз, забезпечувати високу конкурентоспроможність у світовому економічному середовищі, стале та збалансоване її зростання [2, с. 35].

Але, можна сказати, що економічна безпека безпосередньо пов'язана з іншими підвидами національної безпеки, як то: політичною, інформаційною, екологічною та військово-політичною безпекою через певні важелі дієвого впливу. І це ми бачимо на сьогодні, коли з-за збройної російської агресії постраждала, перш за все, саме економічна безпека.

На сьогодні національна економіка знаходиться у дуже складних обставинах. Пройшовши етап стабілізації та адаптації до перших шоків повномасштабного вторгнення, національний економічний механізм почав поступовий перехід до економіки воєнного часу. Що обумовлює як обережні оптимістичні прогнози експертів стосовно економічного відновлення, так і нові виклики та загрози економічній безпеці держави [5]. Можна сказати, що суб'єкти господарювання звикають працювати в умовах нестабільності, пристосовуючи свої виробництва та логістичні зв'язки та шукаючи нові джерела фінансової підтримки.

У 2024 р. виклики і загрози економічній безпеці пов'язують із безпосереднім деструктивним впливом воєнних дій для економічного розвитку (зокрема: фізичними руйнуваннями основних засобів та економічної інфраструктури, неможливістю здійснювати економічну діяльність в умовах воєнних дій на локальних напрямках), нестачею кваліфікованої робочої сили, а також ймовірним збільшенням макроекономічних диспропорцій. На тлі невизначеності у розмірах завданих війною збитків та можливостей їх компенсації, часові та фінансові перспективи відновлення економічного потенціалу у багатьох сферах діяльності залишаються невизначеними [6]. Для вирішення цих питань актуальним стає розроблення виваженої державної політики, яка буде спрямована на залучення інвестицій в економіку країни, та поступового підвищення рівня економічної безпеки.

Література:

1. Про основи національної безпеки України: Закон від 19 червня 2003 р., № 964-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15#Text>
2. Варналій З.С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення [монографія] / З.С. Варналій, Д.Д. Буркальцева і О.С. Наснко / [За заг. ред. проф. З.С. Варналій]. К., 2011.
3. Ревак І. О. Перспективи використання концепції «антикрихкості» у дослідженнях економічної безпеки: Менеджмент і безпека: теоретичні та прикладні аспекти : матеріали науково-практичної інтернет-конференції (м. Львів, 12 травня 2020 р.) / упоряд. Г. З. Леськів. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 264 с.
4. Шушко О. О. Забезпечення економічної безпеки національної економіки шляхом економічної експертизи : автореферат дис. ...канд.екон.наук ; 08.00.03 - економіка та управління національним господарством. Запоріжжя : КПУ, 2019. 20 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files/diser_Shushko_0.pdf
5. Економічна безпека України в умовах довготривалої війни: Доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analychni-dopovidi/ekonomichna-bezpeka-ukrayiny-v-umovakh-dovhotryvalo-y-viyny>
6. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану: Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД) <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analychni-dopovidi/aktualni-vyklyky-ta-zahrozy-ekonomichniy-bezpetsi-ukrayiny-v>